

ปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกมีความสัมพันธ์กับการตอบสนองที่ไม่ดีต่อการรักษาและอัตราการอยู่รอดที่น้อยลง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกระยะ IB-IVA ที่ได้รับการรักษาด้วยการฉายรังสีอย่างเดียวหรือฉายรังสีร่วมกับเคมีบำบัด โดยทำการเก็บข้อมูลผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาแผนกรังสีรักษาที่โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540- 2544 จำนวน 1,548 ราย ทำการประมาณค่าอัตราการอยู่รอดที่ 5 ปี โดยใช้วิธี Kaplan-Meier และวิเคราะห์หลายปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดโดยใช้ Cox regression

ผลการศึกษาพบว่า ค่ามัธยฐานของระยะเวลาการอยู่รอดคือ 74 เดือน ผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกมีอัตราการอยู่รอดที่ 5 ปี ร้อยละ 67 และปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกได้แก่ ระยะของโรค IIB-IVA (Hazard ratio (HR) = 1.5, 95%Confidence Interval (CI.) 1.3-1.7) มีภาวะซึมเศร้า (HR = 1.2, 95%CI. 1.0-1.3) พยาธิวิทยาชนิด Adenocarcinoma (HR = 1.9, 95%CI. 1.2-3.3) พยาธิวิทยาระดับ Moderate Differentiated (HR = 1.7, 95%CI. 1.1-2.8) Poorly Differentiated (HR = 1.8, 95%CI. 1.3-2.5) มีประวัติการเป็นมะเร็งของสมาชิกในครอบครัว (HR = 1.3, 95%CI. 1.1-1.5) การสูบบุหรี่ (HR = 1.2, 95%CI. 1.0-1.3) อายุเมื่อเข้ารับการรักษามากกว่า 60 ปี (HR = 1.4, 95%CI. 1.3-1.6) วิธีการรักษาแบบฉายรังสีร่วมกับเคมีบำบัด (HR = 1.7, 95%CI. 1.2-2.3) สภาพความสมบูรณ์ของร่างกายไม่เกินร้อยละ 60 (HR = 1.5, 95%CI. 1.2-1.9) และระยะเวลาในการรักษามากกว่า 8 สัปดาห์ (HR = 1.3, 95%CI. 1.1-1.6) และปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก เมื่อจำแนกโดยระยะของโรค พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกระยะ IB-IIA ได้แก่ พยาธิวิทยา ชนิด Adenocarcinoma ระดับของพยาธิวิทยา อายุเมื่อเข้ารับการรักษามากกว่า 60 ปี รักษาด้วยการฉายรังสีร่วมกับเคมีบำบัด และสภาพความสมบูรณ์ของร่างกายไม่เกินร้อยละ 60 ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดของมะเร็งปากมดลูกระยะ IIB-IVA ได้แก่ มีภาวะซึมเศร้า ระดับของพยาธิวิทยา มีประวัติการเป็นมะเร็งของสมาชิกในครอบครัว สูบบุหรี่ อายุเมื่อเข้ารับการรักษามากกว่า 60 ปี รักษาด้วยการฉายรังสีอย่างเดียว สภาพความสมบูรณ์ของร่างกายไม่เกินร้อยละ 60 และระยะเวลาในการรักษามากกว่า 8 สัปดาห์

ถึงแม้ปัจจัยที่ส่งผลการอยู่รอดของผู้ป่วยโรคมะเร็งปากมดลูก ส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยที่สำคัญที่สามารถแก้ไขและควบคุมได้เพื่อเพิ่มระยะเวลาการอยู่รอดของผู้ป่วย เช่น ภาวะซึมเศร้าแก้ไขได้โดยการให้เลือดหรือฉีดยากระตุ้นเม็ดเลือดแดง

The prognostic factors for cervical cancer has been associated with a poor treatment response and reduced survival rate. The objective of this study was to evaluate the prognostic factors for patients with cervical cancer. A total of 1,548 patients with cervical cancer stage IB-IVA, who had been treated by radiotherapy with or without chemotherapy between 1997 and 2001, were identified by the radiotherapy registry database at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital, Thailand. The 5-year survival rate was calculated using the Kaplan-Maier method. The multivariate analysis of survival was performed with a Cox regression analysis.

The median survival time was 74 months and overall 5-year survival rate was 67%. Prognostic factors for patients with cervical cancer were: advanced stage (Hazard ratio (HR) = 1.5, 95%Confidence Interval (CI.) 1.3-1.7), anemia (HR = 1.2, 95%CI. 1.0-1.3), pathology type of adenocarcinoma (HR = 1.9, 95%CI. 1.2-3.3), grading of pathology: moderate differentiated (HR = 1.7, 95%CI. 1.-2.8); poorly differentiated (HR = 1.8, 95%CI. 1.3-2.5), family history of cancer (HR = 1.3, 95%CI. 1.1-1.5), smoking (HR = 1.2, 95%CI. 1.0-1.3), age > 60 years (HR = 1.4, 95%CI. 1.3-1.6), treatment by radiotherapy with chemotherapy (HR = 1.7, 95%CI. 1.2-2.3), performance status level $\leq$ 60% (HR = 1.5, 95%CI. 1.2-1.9) and duration of treatment > 8 weeks (HR = 1.3, 95%CI. 1.1-1.6). The prognostic factors stratified by the stage of disease (IB-IIA and IIB-IVA). Prognostic factors for patients with cervical cancer in IB-IIA stage were: pathology type of adenocarcinoma, grading of pathology, age > 60 years, treatment: radiotherapy with chemotherapy and performance status level $\leq$ 60%. Prognostic factors for patients with cervical cancer in IIB-IVA stage were: anemia, grading of pathology, family history of cancer, smoking, age > 60 years, treatment: radiotherapy alone, performance status level $\leq$ 60% and duration of treatment > 8 weeks.

Most of the prognostic factors for the 5-year survival rate of these cervical cancer patients could not be controlled. However, red blood cell transfusion for bleeding or severe chronic anemia may be lifesaving for anemia patients.